पोछीस उपनिरीक्षक भगादित निभाजीस स्पर्धा पूर्व

प्रश्नप्स्तिका क्रमाक BOOKLET No.

Student Bounty.com

Code

प्रश्नपृस्तिका

मराठी, इंग्रजी व सामान्य अध्ययन

एकूण प्रश्न : 200

एकुण गुण: 200

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नप्स्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी. परीक्षा-क्रमांक

आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

वेळ : 2 (दोन) तास

शेवटचा अंक केंद्राची संकेताक्षरे

- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सचनेप्रमाणे तमच्या उत्तरपत्रिकेवर दिलेले ऑहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमुद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमुद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

(অ) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताइन पहावा.

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणन वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचुक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमुद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील''.

ताकोद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर

⑫ सूचनेविना पर्यवेक्षकाच्या

read the circulation of the contraction of the cont

KLM

भ्याच्या है। यह स्थानकार्य करान

							N.	
	•			•	•	·	de	
Α				3				18
1.	'विहंग' या शब्दाचा स	ाध्या प्र	चलित असणारा उ	मर्थ :				GIA.
	(1) स्त्री	(2)	पक्षी	(3)	साप	(4)	आकाश	MROUNTY.
2.	'एकाच आईच्या पोटी	ज्यांचा	जन्म झाला आहे	' या शब्दः	प्रमूहासाठी योग्य शब्द	निवडा	ī .	•
	(1) सगोचर	(2)	सहोदर	(3)	सगोत्र	(4)	सहचर	
3.	'आनंद' या शब्दासाठी	योग्य	समानार्थी शब्द ि	नवडा.				
	(1)	(2)	आनंदीआनंद	(3)	हास्य	(4)	उत्साह	
4.	'हालअपेष्टा सहन करण	याचा ः	 गण' या शब्दसमह	 गबद्दल पर्ढ	— ल शब्द वापरतात.			
	(1) कष्टाळू	,	3	•	कष्टकरी			
	(3) तितिक्षा				यापैकी कोणताच पय	ाँय ग्राह	ग्र नाही	
5.	'ज्याने खूप ऐकले आ	हेव व	ग्रचले आहे' या श	ाब्दसमूहाचा	शब्द शोधा.			
	(1) बहुश्रुत				बहुभाषिक			
	(3) बहुगुणी			(4)	यापैकी कोणतेच उत्त	र ग्राह्य	नाही	
6.	खालील शुद्ध शब्द अं	ोळखा.			7			
	(1) अग्नीदिव्य			(2)	अग्निदिव्य			
				(4)	यापैकी कोणतेच उत्त	T 11121	<u>ਹਾਵੀ</u>	
	(3) अग्निदीव्य			(4)	4,140 44 1014 501	र भाह्य	-1161	
7.		कोणता	?			र शाह्य 	1161	
7.	(3) अग्निदीव्य पुढीलपैकी शुद्ध शब्द (1) उपरोलिखित	कोणता	· ?		उपरोल्लिखित	र प्राह्म 		
7.	पुढीलपैकी शुद्ध शब्द	कोणता	?	(2)		र भा ह्य		
	पुढीलपैकी शुद्ध शब्द (1) उपरोलिखित (3) उपरोल्लीखित			(2)	उपरोल्लिखित		-1161	
	पुढीलपैकी शुद्ध शब्द (1) उपरोलिखित	— विरुद्ध		(2)	उपरोल्लिखित उपरोल्लिखीत			
8.	पुढीलपैकी शुद्ध शब्द (1) उपरोलिखित (3) उपरोल्लीखित 'विधायक' या शब्दाचा (1) विघटन	— — विरुद्ध (2)	प्रार्थी शब्द सांगा. विधीयुक्त	(2)	उपरोल्लिखित उपरोल्लिखीत			
8.	पुढीलपैकी शुद्ध शब्द (1) उपरोलिखित (3) उपरोल्लीखित 'विधायक' या शब्दाचा (1) विघटन 'इ, ई' – हया स्वरांच	— — विरुद्ध (2) ———	प्तर्थी शब्द सांगा. विधीयुक्त 	(2) (4)	उपरोल्लिखित उपरोल्लिखीत ————————————————————————————————————	(4)	विध्वंसक	
8.	पुढीलपैकी शुद्ध शब्द (1) उपरोलिखित (3) उपरोल्लीखित 'विधायक' या शब्दाचा (1) विघटन	— — विरुद्ध (2) ———	प्तर्थी शब्द सांगा. विधीयुक्त 	(2)	उपरोल्लिखित उपरोल्लिखीत ————————————————————————————————————	(4)		
9.	पुढीलपैकी शुद्ध शब्द (1) उपरोलिखित (3) उपरोल्लीखित 'विधायक' या शब्दाचा (1) विघटन 'इ, ई' – हया स्वरांच	(2) (3) (3) (2)	तथीं शब्द सांगा. विधीयुक्त गरस्थाने लिहा. मूर्धव्य	(2) (4) (3)	उपरोल्लिखित उपरोल्लिखीत ————————————————————————————————————	(4)	विध्वंसक	

				Sil	
KLM		4		de	THE OUNTS
11.	'पुनर + जन्म' हा कोणत्या संधीयुक्त शब्दाचा वि		?		THAN
	(1) पूर्नजन्म (2) पुनर्जन्म	(3)	पुनरजन्मः	(4) पुर्न 	जन्म
12.	क्षण + एक या शब्दापासून होणारी संधी लिहा.				
	(1) क्षणेक	(2)	क्षणैक		
	(3) क्षण्येक	(4)	यापैकी कोणतेच उत्तर	ं याह्य नार्ह	Ì
13.	'शरीर' हा शब्द मराठीत कोणत्या लिंगात वापरत	ात ?			
	(1) नपुंसकलिंगी	(2)	पुल्लींगी		
	(3) स्त्रीलिंगी	(4)	कोणत्याही नाही		
14.	'विद्वान' या शब्दाचे स्त्रीलिंगी रूप ओळखा.				
	(1) विद्वानी (2) बुद्धिमानी	(3)	विदुषी	(4) विर्	इ शी
15.	'तो अभ्यास करीत आहे'. — या वाक्याचा काव	ठ ओळर	ज.		
	(1) अपूर्ण वर्तमानकाळ				
	(2) पूर्ण वर्तमानकाळ				
	(3) साधा वर्तमानकाळ				
	(4) यापैकी कोणतेच ग्राह्म नाही				
16.	'पार्वतीकाकूंना साधी पर्वतीही चढवत नाही'. या	वाक्यातीत	न 'चढवत' हे कोणत्या	प्रकारचे हि	क्रेयापद आहे ?
	(1) सहाय्यक क्रियापद	(2)	प्रयोजक क्रियापद		
	(3) संयुक्त क्रियापद	(4)	शक्य क्रियापद		
17.	एका वाक्याची दुसऱ्या वाक्याशी सांगड घालण्याच	वे काम	अव्यये	करतात.	
	(1) क्रियाविशेषण	(2)	शब्दयोगी		
	(3) केवलप्रयोगी	(4)	उभयान्वयी		
18.	किती छान खेळला सचिन आज ! या वाक्याचा	प्रकार अ	गोळखा.		
	(1) मिश्रवाक्य	(2)	केवलवाक्य		
	(3) उद्गारवाचक	(4)	गौणवाक्य		

				SE	
Α			5	न अव्यय ओळखा. उभयान्वयी अव्यय यापैकी कोणतेच उत्तर ग्राह्य नाही	216
19.	'चंदा	वर डाग दिसतो' या वाक्यातीत :	अधोरेखित शब्दातील	न अव्यय ओळखा	OH,
10.		शब्दयोगी अव्यय		- उभयान्वयी अव्यय	2
	(3)	केवल प्रयोगी अव्यय	(4)	यापैकी कोणतेच उत्तर ग्राह्य नाही	
20.	वाक्य	प्रकार ओळखा			
	विधा	न – 'उ द् घाटन समारंभाला मुख्य	मंत्री <mark>येती</mark> ल किंवा उ	उपमुख्यमंत्री उपस्थित राहतील'.	
		संयु क्तवाक्य	(2)	_	
	(3)	केवलवाक्य	(4)	गौणवाक्य	
21.	खार्ल	ोल विधानातील उद्देश्यविस्तार स्प	ष्ट करणारा शब्द अ	ोळखा.	
	विधा	न — 'शिवाजीचा भाऊ व्यंकोजी	तंजावरास गेला'.		
	(1)	व्यंकोजी	(2)	शिवाजी	
	(3)	शिवाजीचा भाऊ	(4)	तंजावरास	
22.	'गैरस	मज' या शब्दास कोणत्या भाषेती	ल उपसर्ग लावला	आहे ?	
	(1)	संस्कृत	(2)	मराठी	
	(3)	फारसी	(4)	इंग्रजी	
23.	कानः	डी भाषेतून मराठीत आलेला शब्द	ओळखा.		
	(1)	खलबत्ता	(2)	दाम	
	(3)	मेज	(4)	पोशाख	
24.	'माथा	' हा शब्द पुढीलपैकी कोणत्या उ	मकारचा आहे ते ओ	ळखा.	
	(1)	तद्भव	(2)	तत्सम	
	(3)	परभाषी	(4)	देशी	
25.	'घी',	'दादर', 'शेट', 'दलाल' हे शब	 द कोणत्या भाषेतून	मराठीत रूढ झाले आहेत ?	1 7-
	(1)	अरबी	(2)	गुजराती	
	(3)	कानडी	(4)	फारसी	
26.	'पाय'	हा शब्द पुढीलपैकी कोणत्या प्र	कारचा आहे ते ओ	ळखा.	
	(1)	देशी	(2)	तद्भव	

(3) परभाषीय

P.T.O.

(4) तत्सम

				2.
				TIL
KLM			6.	न म्हणजे ? अर्थ
KLIAI				00
27.	आपल	त्या मनातले भाव अथवा विचार व्यक्त व	करण्याचे साध	म म्हणजे ?
	(1)	शब्द	(2)	अर्थ
	(3)	कल्पना	(4)	भाषा
28.	'हिमा	- लय पर्वत' या शब्दशक्तीचा प्रकार लिहा	·.	
		अभिधा	(2)	लक्षणा
	(3)	व्यंजना	(4)	यापैकी कोणताच पर्याय लागू नाही
29.	कर्मभ	वसंकर प्रयोगाचे उदाहरण ओळखा.		
	(1)	आई मुलीला निजविते.		
	(2)	आईने मुलीला निजविले.		
		आई मुलीला निजवित आहे.		
	(4)	आईने मुलीला निजविले होते.		
30.	'राणी	प्रधानाला बोलावते' या वाक्यातील प्रय	ोग ओळखा.	
	(1)	कर्तरी	(2)	कर्मणी
_	(3)	भावे	(4)	प्रधानकर्तृक
31.	'आम	रण' — या शब्दाचा समास कोणता ते	लिहा.	
	(1)	द्वंद्व समास	(2)	अव्ययीभाव समास
	(3)	तत्पुरुष समास	(4)	द्विगु ————————————————————————————————————
32.	खाली	ल स्वल्पविरामाचे उदाहरण ओळखा		
	(1)	कथा, नाटक, ललितलेख, समीक्षा		
	(2)	कथानाटक, ललितलेखसमीक्षा		
	(3)	कथानाटकललितलेख, समीक्षा		
	(4)	यापैकी कोणतेच उत्तर प्राह्म नाही		
33.	 पुढील	न विधानातील अर्थाचा प्रकार ओळखा.	मी खात्रीने प	गस होईन.'
	(1)	आज्ञार्थ	(2)	स्वार्थ
	(3)	विध्यर्थ	(4)	संकेतार्थ

		2
		THE
4		7 नेहमीच उशीरा येतो'. (2) रीति वर्तमानकाळ (4) भविष्यकाळ
34 .	पुढील विधानाचा काळ ओळखा. 'तो र	नेहमीच उशीरा येतो'.
	(1) साधा वर्तमानकाळ	(2) रीति वर्तमानकाळ
	(3) साधा भूतकाळ	(4) भविष्यकाळ
5.	'मी शाळेस जाणार नाही, कारण भला	ताप आला आहे' या वाक्याचा प्रकार ओळखा.
	(1) केवलवाक्य	(2) संयुक्तवाक्य
	(3) मिश्रवाक्य	(4) प्रश्नार्थक वाक्य
6.	'अतिशय गर्व होणे' या अर्थाचा वाक्प्र	चार ओळखा.
	(1) दोडक्यावानी फुगणे	(2) दोन बोटे स्वर्ग उरणे
	(3) दोन हात करणे	(4) दगडाखालून हात काढून घेणे
7.	'अल्लाची गाय' या वाक्प्रचाराचा योग्य	। अर्थ सांगा.
	(1) अतिशय धूर्त	(2) अतिशय श्रीमंत
	(3) अतिशय गरीब	(4) अतिशय भाग्यवान
8.	'अचाट खाणे न जाणे.	.' पुढील पर्यायातून दिलेली म्हणपूर्ण करा.
	(1) झोपी	(2) मसणात
	(3) गावाला	(4) पळून
9.	'मोर नाचतो, म्हणून लांडोरही नाचते'	या म्हणीचा योग्य अर्थ कोणता ?
	(1) मुर्खपणाने दुसप्याचे अनुकरण क	
	(2) अतिशय आळशी असणे.	
	(3) जसे प्रयत्न तसे फळ	
	(4) एखादे संकट ओढवून घेणे.	
10.	'राजेशला चांगली संधी आली, तरी ल	याला तिचा लाभ करून घेता आला नाही.' म्हणतात ना
	(1) सब घोडे बारा टक्के	
	(2) शहाण्याला शब्दाचा मार	
	(3) समुद्रात राहून कोरडा	
	(4) सरडयाची धाव कुंपणापर्यंत	

प्रश्न क्र. 41 से 45. पुढील उतारा वाचून त्यावरील प्रश्नांची उत्तरे धा.

Student Bounty.com ज्याला आपण आज 'गांधीवाद' असे संबोधतो, तो तत्त्वविचार आपल्याला तसा नवा नाही. गांधीवाद हा पारे भारतीय अध्यात्मधारणांचाच, त्यात काही पाश्चात्त्य तत्त्वकल्पनांचे मिश्रण असलेला आधुनिक अवतार आहे; एकप्रकारचा आधुनिक 'यतिमार्ग' आहे. रूढार्थाने गांधींना 'तत्त्वज्ञानी' असे म्हणताही येत नाही. तसा त्यांचा दावाही नव्हता. त्यांनी विशिष्ट आध्यात्मिक विचारसंकल्पनांचा पुरस्कार केलेला असला तरी आपली तत्त्वप्रणाली त्यांनी पांडित्यप्रच्र खंडनमंडनात्मक पद्धतीने कधी मांडलेली नाही. तशी मांडण्याच्या त्यांचा इरादाही नव्हता, वा वृत्तीही. त्यांचे जे काही या बाबतीतील विचारधन आहे, ते स्वानुभवसिद्ध स्वरूपाचे आहे. आपग व्यक्तिगत पातळीवरून जे अनुभवले नाही, त्याचा आपण कधी उच्चारही केला नाही असे त्यांनी आवर्जून सांगितले आहे.

गांधी हे आधुनिक काळातील जागतिक कीर्तीचे राजकीय पुढारी मानले जातात आणि भारतीय राजकारणात त्यांचा फार महत्त्वाचा सहभागही आहे. पण असे असुनही ते रूढार्थाने 'राजकारणी' पुरुष नव्हते; राजकारण हा त्यांच्या प्रयोगशील आध्यात्मिक साधनेतील परिस्थितिप्राप्त कर्तव्याचा केवळ एक अंश होता. आत्मसाक्षात्कार हेच त्यांचे अंतिम जीवनोद्दिष्ट होते. आणि त्यांची वृत्ती आध्यात्मिक असली तरी या अध्यात्माचा जीवनव्यवहाराशी साक्षात संबंध होता.

ते स्वतःला सत्याचे नम्र उपासक, शोधक आणि दरिद्रीनारायणाचे सेवक मानीत. त्यांच्या मते सत्य हाच ईश्वर. मात्र हे सत्य वैज्ञानिक सत्याप्रमाणे केवलपणे बृद्धिगम्य नाही. ते आध्यात्मिक अनुभूतीच्या स्वरूपाचे पण भौतिक जीवनावर प्रभाव गाजविणारे असे आहे. गांधीजी शुद्धमनस्क कृतिशीलतेतुन सत्याचा शोध घेऊ इच्छितात.

	(1) आत्मसाक्षात्कार(3) स्वातंत्र्य	(2) (4)	राजकारण खंडनमंडन		
12.	'गांधीवाद' हा एक प्रकारचा आहे.				/ 43
	(1) तत्त्वज्ञान (2) यतिमार्ग	(3)	पारंपरिक मार्ग	(4)	विचार
13.	गांधी हे आधुनिक काळातील जागतिक कीर्तीचे		मानले जातात.		
	(1) संत (2) राजकारणी			(4)	तत्त्वज्ञानी
4.	गांधींच्या अध्यात्माचा साक्षात संबंध	होता.			
	(1) राजकारणाशी	(2)	जीवनव्यवहाराशी		
	(3) तत्त्वज्ञानाशी	(4)	परंपरेशी		
l5.	गांधीजी कशाचा शोध घेऊ इच्छितात ?				
	(1) अध्यात्माचा (2) ईश्वराचा	(3)	सत्याचा	(4)	मनाचा

प्रश्न क्र. 46 से 50. पुढील उतारा वाचून त्यावरील प्रश्नांची उत्तरे धा.

Student Bounts, com भारतीय संस्कृतीत अंधश्रद्धेला स्थान नाही. विचाराचा महिमा सर्वत्र गाइलेला दिसून येईल. भारतीय संस्कृतीचा वेद हा पाया मानला जातो. परंतु वेद म्हणजे काय ? वेद या शब्दाचा अर्थ ज्ञान असा आहे. ज्ञान हा भारतीय संस्कृतीचा आधार आहे. ज्ञानावर उभारलेली ही भव्य संस्कृती आहे.

वेद किती आहेत ? वेद अनंत आहेत. ऋग्वेद, यजुर्वेद, सामवेद, अथर्ववेद एवढेच वेद नाहीत. भारतीय संस्कृतीचा एकच ऋषी नाही, एकच पैगंबर नाही, एकच वेद नाही. भारतीय संस्कृती गगनाप्रमाणे विशाल व सागराप्रमाणे अपार आहे.

जीवनाला सुंदर करणारा प्रत्येक विचार म्हणजे वेद आहे. आपले आयुष्य आनंदी व उत्साही कसे राहील, हे आयुर्वेद सांगेल. समाजाचे रक्षण कसे करावे, ते धनुर्वेद सांगेल. समाजाची करमणूक कशी करावी, समाजाला दुःखाचा विसर कसा पडावा, ते गांधर्ववेद सांगेल. हे सारे वेदच आहेत.

काल अनंत आहे व ज्ञान अनंत आहे. नवीन नवीन ज्ञान उदयास येईल व भारतीय संस्कृती सर्वांआधी त्या ज्ञानाचा सत्कार करावयास उभी राहील. भारतीय संस्कृतीला ज्ञानाहून दुसरे काहीही पवित्र वाटत नाही, ज्ञानोपासकांबद्दल भारतीय संस्कृतीला नितान्त आदर आहे.

46.	भारतीय संस्कृतीला कोणाबद्दल नितान्त आदर आहे (1) ऋषी (2) वेद		ज्ञानोपासक	(4)	परमेश्वर
47.	भारतीय संस्कृतीत कशाला स्थान नाही ?				
	(1) विचार (2) आचार	(3)	पाप	(4)	अंधश्रद्धा
48.	आपले आयुष्य आनंदी व उत्साही कसे राहील हे		सांगेल.		
	(1) धनुर्वेद (2) आयुर्वेद	(3)	गांधर्ववेद	(4)	अथर्ववेद
49.	भारतीय संस्कृतीचा आधार कोणता ?				
	(1) अंधश्रद्धा (2) अहंकार	(3)	ज्ञान	(4)	विचार
50.	गगनाप्रमाणे विशाल व सागराप्रमाणे अपार काय अ	हि ?			
	(1) भारतीय संस्कृती	(2)	वेद		
	(3) जीवन	(4)	ज्ञान		

							5				
								The last			
KLM					10			3/10			
51.		made the co		and man ma	ade the to	wn.		HILDENHOUNT.			
	(1)	multiple	(2)	complex	(3)	compound	(4)	simple			
52.	Kalid	las was the	best o	lramatist. Th	e correct	positive degree	of this	sentence is			
	(1)	No other dr	amati	st was as bes	t as Kalid	as.					
	(2)	No other dr	amati	st was better	than Kali	das.					
	(3)	No other dr	amati	st was as goo	d as Kalid	las.					
	(4)	Kalidas was	not a	is good as peo	ople thoug	ht of him.					
53.	No of	ther metal i	s as c	ostly as Gold	today.						
	This	This sentence in its comparative degree will be									
	(1)	(1) Gold is the most costly of all the metals.									
	(2)	(2) Gold is costlier than any other metal.									
	(3)	Gold is the	more	costly metal.							
	(4)	Gold is the	costlie	st of all the i	metals.						
54.	If I were a farmer, I would plant only potatoes in my field.										
		is	ser	itence.	(0)						
		a negative			(2)	an affirmative					
	(3)	a conditiona	.I 		(4)	an assertive					
55.	Gene	rally beauty	dwel	ls in form.							
		_		nou		_					
	(1)	a proper	(2)	a common	(3)	an abstract	(4)	a collective			
56.	The l	President of	India	arrived exac	tly at the	stipulated time					
	This	can be descr	ribed	as	. •	,					
	(1)	she came in	time		(2)	she came at tir	ne				
	(3)	she came be	fore t	ime	(4)	she came on tin	me				

					SIL
4		11			forget
7.	Choose, from the alternatives, the syr	nonym o	f · excuse		13
••	(1) escape (2) pardon	(3)	forgo	(4)	forget
8.	Choose from the following the noun for	orm of:	brief		
	(1) abbreviate (2) briefness	(3)	briefly	(4)	breach
9.	Choose the correct meaning of the idalternatives:	diom: ".	A cat-and-do	og life" from	n the followin
	(1) Constantly keeping animals	(2)	Constantly	quarrelling	·
	(3) Constantly playing	(4)	Constantly	making no	ise
0.	He is the man whom we all respect. The subordinate clause in this senten	ice is			
	(1) an adjective clause	(2)	an adverb o	clause	
	(3) a noun clause	(4)	an adverb o	lause of pl	ace
l.	It is a horrible night.				
	The correct exclamatory sentence of the	he above	statement i	is	
	(1) How horrible is the night!				
	(2) What a horrible night it is!				
	(3) How horrible the night!				
	(4) What a horrible night is it!				
2.	She said to me, "How many brothers The indirect narration of this sentence	-	u` ?"		
	(1) She told me how many brothers	I had.			
	(2) She asked me about my brothers				
	(3) She inquired me about my brothe	ers.			
	(4) She asked me how many brother	s I had.			
3.	Was the cricket team successful? Our Choose the correct option from the op				

							1	C
								thiews
KLM					12			134
64.	The	plural of	' <u>thief</u> ' is					
	(1)	thiefs	(2)	thiefes	(3)	thieves	(4)	thiews
5.	The	past parti	ciple for	m of the ver	rb 'do' is _			
	(1)	do	(2)	does	(3)	did	(4)	done
6.	Do	t before yo	ou forget	. (Point out	the adverb	clause)		
	(1)	Do it			(2)	You forget		
	(3)	Before yo	u forget		(4)	Do it before		
7.				part of the s	_			
	(1)	It is I			(2)	which is		
	(3)	responsib	ole for		(4)	the loss suffe	ered by yo	u
3.	She		ill sin	ce last Mon	day.			
	Cho	ose the rig	ht verb	form from th	ne options §	given :		
	(1)	is	(2)	has been	(3)	was	(4)	had been
	The	subject I	like the	most is Eng	lish.			
	Cho	ose the opt	tion to re	eplace the u	nderlined p	hrase:		
	(1)	My best s	subject		(2)	My worst sub	oject	
	(3)	My favou	rite subj	ect	(4)	My scoring su	ubject	
0.	The	creater of	'Shin C	han', a carto	oon show _	in a	an accide	nt.
	Cho	ose the cor	rect ver	b form from	the options	s given :		
	(1)	has been	murdere	ed	(2)	died		
	(3)	was robb	ed 		(4)	failed		
1.	Lar	ge quantiti	es of tea	l	_ from Indi	a.		
	Cho	ose the rig	ht verb	form from tl	ne options l	pelow:		
	(1)	export			(2)	are exported		
	(3)	being exp	orted		(4)	exported		

				Si
A 13	3			SHIDE
72. She gave the child he want				
Fill in the blanks with the option below		that which		
(1) that (3) what	(2) (4)	that which that what		
(5) What				
73. If the crowd does not the poli	ice wi	ill resort to lathi	charge	e.
Choose the appropriate verb to fill in th	e bla	nk:		
(1) diverse (2) disperse	(3)	deviate	(4)	divert
74. She succeeded the job.				
Choose the appropriate verb form to fill	in th	ne blank :		
(1) to get	(2)	getting		
(3) in getting		with getting		
75. The house was locked. The owners				
Choose the correct verb form to fill in the	he bla	ank :		
(1) must have (2) should	(3)	ought to have	(4)	have
76. Which one of the following alternatives	is n a	ot an adjective ?		
(1) tall (2) few	(3)	ugly	(4)	fluently
77. She a bath when the teleph		holl rong		
Choose the correct alternative to fill in				
(1) took	(2)			
(3) had been taken	/	was taking		
78. Is not virtue its own reward? Pick the correct meaning from the ones	give	n below :		
(1) Virtue is its own reward				
(2) Virtue is not its own reward				
(3) There is no reward for virtue				
(4) Virtue gets a reward for itself				
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WOR				

			SE
KLM		14	terminating blessed
79.	Choose the correct antonym of -	Of the state of th	
	(1) final	(2)	terminating
	(3) auspicious	(4)	blessed
80.	Give the verb form of 'class':		
	(1) classical	(2)	classify
	(3) classic	(4)	classes
81.	An accident occurred	_ the public	meeting was going on.
	Fill in the blank by choosing the	correct conn	ector:
	(1) where	(2)	what
	(3) at	(4)	around
82.	Please give me		
	Choose the appropriate form:		
	(1) soaps	(2)	some soap
	(3) a few soap	(4)	a few soaps
83.	Ram attended the wedding,	?	
	Choose the question tag from the	e options :	
	(1) isn't it?	(2)	wasn't he ?
	(3) didn't he?	(4)	wasn't it ?
84.	If you her she would	d have come.	
	Choose the appropriate option:		
	(1) call	(2)	called

				S								
A			15	, un	TENTBOUNTS, COM							
85.	I saw yesterday.											
	Cho	ose the correct option :			2							
	(1)	much deer in the zoo	(2)	many deers in the zoo	ON							
	(3)	many deers in zoo	(4)	a lot of deer in the zoo	_ \							
86.	Cho	ose the correct synonym for 'cle	ver' from	the following :	Ì							
	(1)	honest	(2)	handsome								
	(3)	intelligent	(4)	horrible								
	(1)(2)(3)(4)	The cattles were grazing in the The cattle were grazing in the The cattle was grazing in the The cattle is grazing in the field.	field. field.									
88.	'I sł	nall buy the book if I like it.'										
	The	clause is an adverb clause of _		-·								
	(1)	reason	(2)	result								
	(3)	purpose	(4)	condition								
89.	"Tal	se care of your health.'										
	Thi	s sentence expresses	_ mood.									
	(1)	imperative	(2)	subjunctive								
	(3)	indicative	(4)	interrogative								
90.		s! his only son is dead.' above sentence is s	entence.		·							
	(1)	an interrogative	(2)	an exclamatory								
	(3)	an imperative	(4)	a declarative								

KLM 16

Read the following passages and answer the questions based on them Passage I (for questions from 91 - 95)

When she came to my window for some time neither of us said anything. But when moved on, I found myself leaving my seat and going to the carriage door.

Student Bounty.com She noticed me at the door, and stood waiting on the platform, looking the other way. I walked across to the tea stall. A kettle was boiling over on a small fire, but the owner of the stall was busy serving tea somewhere on the train. The girl followed me behind the stall.

'Do you want to buy a basket?' she asked.

'They are very strong, made of the finest cane.'

'No,' I said, 'I don't want a basket.'

We stood looking at each other for what seemed a very long time and then she said,

'Are you sure you don't want a basket?"

'All right, give me one,' I said, and I took the one on top and gave her a rupee, hardly daring to touch her fingers.

As she was about to speak, the guard blew his whistle; she said something, but it was lost in the clanging of the bell and the hissing of the engine. I had to run back to my compartment. The carriage shuddered and jolted forward.

I watched her as the platform slipped away. She was alone on the platform and she did not move, but she was looking at me and smiling. I watched her till the signal box came in the way, and then the jungle hid the station but I could still see her standing there alone...

91.	Whe	ere did the strangers meet ?								
	(1)	In the city	(2)	On the platform						
	(3)	In a village	(4)	In the railway compartment						
92.	Wha	at was she doing there?								
	(1)	She was selling tea	(2)	She was selling baskets						
	(3)	She was collecting rags	(4)	She was waiting for somebody						
93.	The person in the story purchased the basket because									
	(1)	he needed one.	(2)	it was cheap.						
	(3)	it was a beautiful basket.	(4)	the girl was very persuasive.						
94.	What did she do when the train was leaving the station?									
	(1)	She followed him to the compa	rtment.							
	(2)	She began to collect her basket	ts.							
	(3)	She kept looking at him and sr	miling.							
	(4)	She neglected him and went av	way.							
95.	This	s passage is about		-						
	(1)	selling of baskets on the platfor								
	(2)	strange things on the platform								
	(3)	deep hatred between the stran	gers.							
	(4)	first-sight-love between the str	angers.							

Passage II (for questions from 96 - 100)

Student Bounty.com Most of us need blood but very few wish to donate. The reason is 'fear psychosis'. Most people believe that donation means loss of strength, workdays and prolonged listlessness. Whether it is an accident case, a heart bypass surgery, a hysterectomy or congenital anaemia like Thalassaemia, the family of the patient has to run from pillar to post for arranging blood. If the patient has compassionate and healthy family members and friends, it may not be difficult. But, in the event of 'unfit' or 'unwilling' donors, the patient's treatment invariably suffers.

However large our requirement, it is estimated that if only one to two percent of the population starts donating blood voluntarily, the crisis can be overcome. Unfortunately, India has not been able to achieve this target. The fact is that our country doesn't have the culture of voluntary blood donation. Hence the perennial shortage.

96.	The 'fe	ear psychosis' behind donation	The 'fear psychosis' behind donation is due to									
	Fill in the blank with the correct alternative from the following:											
	(1) belief in loss of strength, workdays, listlessness											
	(2) p	• •										
	(3) n	ot having wish to donate										
	(4) n	ot having good health										
97.	To rur	from pillar to post means										
	Choose the correct alternative from the following:											
	(1) to go to the post office (2) to go to several places											
	(3) to	post	(4)	to run fast								
98.	According to the passage, how does a patient's treatment suffer ?											
	(1) There are no good doctors.											
	(2) P											
	(3) T	_										
	(4) T	(4) There are 'unfit' or 'unwilling' donors of blood.										
99.	The pe	The percentage of blood donors in India is										
	Choose the correct alternative from the following to fill in the blank:											
	(1) n	nore than 2%	(2)	2%								
	(3) o	nly one to two percent	(4)	None of the above								
100.	There	There is shortage of blood because										
	Choose	the correct alternative from t	he follow	ving to complete the above statement								
	(1) w	e don't have the culture of volu	ıntary b	lood donation								
	(2) tl	nere are health problems										
	(3) th	nere are poor people										
	(4) None of the above											

					SE
KLM			18	3	ілы ліз Артина пізія піль пізія піль пізія піль пізія піль піль піль піль піль піль піль піль
101.	185′	7 च्या उठावात पहिला हुता	त्मा कोण झाला ?		Odli
*	(1)	तात्या टोपे		(2)	मंगल पांडे
	(3)	नानासाहेब पेशवा		(4)	बहादूरशहा जफर
	Who	became the first man	rtyr in the revo	olt of	1857 ?
	(1)	Tatya Tope		(2)	Mangal Pande
	(3)	Nanasaheb Peshwa		(4)	Bahadurshah Jafar
102.	साता	रच्या प्रतापसिंह महाराजांची	गादी वाचविणेसाठी	इंग्लंड	डला जाऊन कोणी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली ?
	(1)	बाळाजीपंत नातु		(2)	रंगो बापूजी गुप्ते
	(3)	आप्पासाहेब भोसले		(4)	कृष्णाजी भिडे
		o had played an impor gh Maharaja of Satara		nglan	d to defend the Royal throne of Pratap
	(1)	Balaji Pant Natu		(2)	Rango Bapuji Gupte
	(3)	Appasaheb Bhosale		(4)	Krishnaji Bhide
103.	राष्ट्रीय	ग काँग्रेसच्या <u> </u>	अधिवेशनात महात	मा गांध	धीजी प्रथमच उपस्थिति राहिले.
	(1)	लाहोर (1900)		(2)	कलकत्ता (1901)
	(3)	बनारस (1905)		(4)	मुंबाई (1904)
		natma Gandhiji was sion ?	present for	the f	irst time in which National Congress
	(1)	Lahore (1900)		(2)	Calcutta (1901)
	(3)	Banaras (1905)		(4)	Mumbai (1904)
104.	खाली	लिपैकी 1857 च्या उठावानं	तर बंगालमधील ए	क महत्त	त्वाची शेतकरी चळवळ कोणती ?
	(1)	नीळीचा उठाव		(2)	दख्खन दंगे
	(3)	फराजी चळवळ		(4)	कापसाचा उठाव
		ch one of the following revolt of 1857 ?	g was the impo	rtant	peasant movement in the Bengal after
	(1)	Revolt of Indigo		(2)	Deccan riots
	(3)	Faraji movement		(4)	Revolt of cotton
		٠			

Α

				S						
				Student						
A			19	138						
105.	शेतीर	वे व्यापारीकरण म्हणजे काय ?								
	(1) नगदी पिकांची लागवड करव्यावर भर									
	(2)	पारंपरिक पिकांची लागवड करण्य	गवर भर							
	(3)	नगदी व पारंपरिक पिकांची लाग	वड करण्यावर भर							
	(4)	ह्यापैकी काहीही नाही								
	Wha	at is meant by commerciali	zation of Agric	ılture ?						
	(1)	Emphasis on cultivation of	•							
	(2)	Emphasis on cultivation of								
	(3)	Emphasis on cultivation of	of cash crops &	traditional crops						
	(4)	None of these								
106.		यास शांती घोष व सुर्न	ोती चौधरी या शार	ळकरी मुलींनी ठार मारले ?						
	(1)	कलेक्टर स्टिव्हंस	(2)	गव्हर्नर हडसन						
	(3)	कलेक्टर मि. ॲश	(4)	गव्हर्नर जनरल हार्डिंग्ज						
		was put to death by	the school-girls	Shanti Ghosh and Suniti Chaudhar						
	(1)	Collector Stevens	(2)	Governor Hadson						
	(3)	Collector Mr. Aash	(4)	Governor General Hardinge						
107.	भारती		साली झाल	ì.						
	(1)	डिसेंबर 1884	(2)	डिसेंबर 1885						
	(3)	जानेवारी 1886	(4)	जानेवारी 1887						
	The	Indian National Congress	was founded in							
	(1)	December 1884	(2)	December 1885						
	(3)	January 1886	(4)	January 1887						
108.	खाली	लपैकी कोणी कारागृहात अन्नसत्या	ग्रह करून ह <u>ौ</u> तात्म्य	पत्करले ?						
	(1)	चंद्रशेखर आझाद	(2)	खुदीराम बोस						
	(3)	जतींद्रनाथ दास	(4)	मदनलाल धिंग्रा						
	Whi	ch one of the following atta	ained martyrdo	m in a hunger strike in Jail?						
	(1)	Chandrashekar Azad	(2)	Khudiram Bose						
	(3)	Jatindranath Das	(4)	Madanlal Dhingra						

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

				SE .
KLM		2	:O	A यांच्याबरोबर कोणता अधिकारी होते कप्टन डेव्हिडसन एलफिस्टन
	паш			William The Market of the Committee of t
109.		' इलाख्यात' रयतवारी पद्धत सुरु करताना थॉ 'मार्टिन बर्ड	मस मन्द (2)	कप्टन डेव्हिडसन
	(1) (3)	कप्टन रीड	(4)	एलिफस्टन
	. ,		` '	at the beginning of Ryotwari System in
		province of Madras?		or try out with a journal and the second sec
	(1)	Martin Bird	(2)	Capt. Davidson
	(3)	Capt. Read	(4)	Elphinstone
110.	खाली	लपैकी कोणती व्यक्ति आनंद मोहन बोस यां	च्याबरोबर	साधारण ब्राम्होसम जाची सहसंस्थापक होती ?
	(1)	देवेंद्रनाथ टागोर	(2)	केशवचंद्र सेन
	(3)	शिवनाथ शास्त्री	(4)	गणेश जोशी
		ch one of the following persons wa gwith Mr. Anand Mohan Bose?	s the c	co-founder of Sadharan Brahmo Samaj
	(1)	Devendranath Tagore	(2)	Keshavchandra Sen
	(3)	Shivnath Shastri	(4)	Ganesh Joshi
111.	'गुला	मिंगरी' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?		
	(1)	न्यायमूर्ती म.गो. रानडे	(2)	छत्रपती शाहू महाराज
	(3)	महात्मा ज्योतिबा फुले	(4)	कर्मवीर भाउराव पाटील
	Who	wrote the book 'Gulamgiri'?		
	(1)	Justice M.G. Ranade	(2)	Chhatrapati Shahu Maharaj
	(3)	Mahatma Jyotiba Phule	(4)	Karmaveer Bhaurao Patil
112.		या केडगाव येथील 'मुक्ती सदन'	 च्या संस्थ	—————————————————————————————————————
	(1)	अँनी बेझंट	(2)	पंडिता रमाबाई
	(3)	सरोजिनी नायडू	(4)	मादाम कामा
		was the founder of 'Mukti	Sadan'	at Kedgaon.
	(1)	Annie Besant	(2)	Pandita Ramabai
	(3)	Sarojini Naidu	(4)	Madam Cama

				2					
				THE					
L			21	CHE					
13. ३	21 . राजर्षी छत्रपती शाहु महाराजांनी क्षात्रजगद्गुरुपीठावर कोणाची नियुक्ती केसी ? (1) विश्वनाथ मंडलिक (2) भास्करराव जाधव (3) केशवराव जवळकर (4) बेनाडीकर पाटील Who was appointed on Kshatrajagatgurupeeth by Rajarshi Chhatrapati Shahu								
	(1)	विश्वनाथ मंडलिक	(2)	भास्करराव जाधव					
((3)	केशवराव जवळकर	(4)	बेनाडीकर पाटील					
		was appointed on Kshatraja araj?	igatgurupe	eth by Rajarshi Chhatrapati Shahu					
(1)	Vishwanath Mandlik	(2)	Bhaskarrao Jadhav					
((3)	Keshavrao Javalkar	(4)	Benadikar Patil					
l 4. '	—- सुधार	क' हे वृत्तपत्र कोणी सुरु केले ?							
(1)	गोपाळ हरी देशमुख	(2)	बाळ गंगाधर टिळक					
((3)	गोपाळ कृष्ण गोखले	(4)	गोपाळ गणेश आगरकर					
•	Who	started the newspaper 'Sudhar	ak'?						
(1)	Gopal Hari Deshmukh	(2)	Bal Gangadhar Tilak					
((3)	Gopal Krishna Gokhale	(4)	Gopal Ganesh Agarkar					
l 5. 🤅	तुरुंगा	त असताना 'सुविचार स्मरणी' हा ग्रंथ	कोणी लिहिदा	?					
((1)	महात्मा गांधीजी	(2)	गोपाळ गणेश आगरकर					
((3)	संत तुकडोजी महाराज	(4)	यापैकी एकही नाही					
1	Who	wrote the book 'Suvichar Smar	rni' during	his stay behind bars?					
((1)	Mahatma Gandhiji	(2)	Gopal Ganesh Agarkar					
((3)	Saint Tukdoji Maharaj	(4)	None of these					
1 6. 3	छत्रपत	ी शाहू महाराजांनी कोल्हापूरमध्ये 'सत्या	शोधक समाज	ाची' स्थापनाकोणत्या वर्षी केली ?					
((1)	1909 (2) 1910	(3)	1911 (4) 1912					
		hich year did Chhatrapati Sh apur ?	ahu Maha	raj establish 'Satyashodhak Samaj' in					
	(1)	-	(3)	1911 (4) 1912					
7. '	अश्पृ	श्यांची कैफियत' हा ग्रंथ कोणी लिहिदा	?						
((1)	विठ्ठल रामजी शिंदै	(2)	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर					
. ((3)	महात्मा गांधीजी	(4)	महात्मा फुले					
1	Who	wrote the book 'Ashaprushanc	hi Kaifiyat	??					
((1)	Vitthal Ramji Shinde	(2)	Dr. Babasaheb Ambedkar					
((3)	Mahatma Gandhiji	(4)	Mahatma Phule					

							S	
V I RA					22			Ident Bounts.
KLM					22			126
118.	खाल			महर्षी धोंडो केशव	कर्वेयांनी	स्थापन केली नव	इती ?	THE
	(1)	डिप्रेस्ड क्लासे			(2)	अनाथ बालिक	ाश्रम मंडळी	2
	(3)	विधवा-विवाहो	तेजक म	र ंडळ	(4)	महिला विद्यापी	ਰ	
		ich one of the ve?	; follov	wing institutior	ns was no	t founded by	Ma.harshi	Dhondo Keshav
	(1)	Depressed	Classe	s Mission	(2)	Anath Bali	kashram M	andali
	(3)	Vidhava-Vi	vahott	ejak Mandal	(4)	Mahila Vid	yapeeth	
119.		श्य लोकात स डकरांनी सुरू के		व राजकीय जागृ	गुती करण्या	साठी	हे वृत्त	————— पत्र डॉ. बाबासाहेब
	(1)	मूक नायक	(2)	हरिजन	(3)	केसरी	(4)	मराठा
	Dr.	Babasaheb A	\ mbed	kar started		newspaper	to create s	ocial & political
				Untouchable S				-
	(1)	Muk Nayal	(2)	Harijan	(3)	Kesari	(4)	Maratha
120.	खार्ल	ोलपैकी डॉ. आंव	बेडकरांन	ी स्थापन केलेल्या	''शेड्यूल्ड	कास्ट फेडरेशन	चे'' मुख्य का	र्यालय कोठे होते ?
	(1)	मुंबई	(2)	नागपूर	(3)	पुणे	(4)	कोल्हापूर
		ch one of the			nain offic	e of the "Sch	neduled Cas	stes Federation"
	(1)	Mumbai	(2)	Nagpur	(3)	Pune	(4)	Kolhapur
121.	अर	वली पर्वतामधील		हे सर्वात	 - उंच शिख	 ार आते.		
	(1)	धूपगढ	(2)	गुरुशिखर	(3)	के	(4)	दोडाबेट्टा
		is th	ıe higl	nest peak in A		4		-
	(1)	Dhupgarh	(2)	Gurushikhar	(3)	K_2	(4)	Dodabetta
122.	नर्मद	व तापी नद्यांच	या दरम	यान	_ पर्वतरांग	आहे.	,	
	(1)	सातपुडा			(2)	सहयाद्री		
	(3)	विंध्य			(4)	अरवली		
		mou	ntain	range is locate	ed in bety	ween Narma	da and Tap	i river.
	(1)	Satpuda		-	(2)	Sahyadri	•	
	(3)	Vindhya			(4)	Aravali		

								SE
Α					23			हे. I sugar recovery
123.	सर्वात	। जास्त ऊसाचे	प्रति हे	क्टरी उत्पादन व स	गखर उतार	π ,	राज्यात आ	हे.
	(1)	उत्तर प्रदेश			(2)	बिहार		•
	(3)	महाराष्ट्र			(4)	तामिळ नाडू		
			e has	the highest per	hectare	yield of sugar	cane and	l sugar recovery
		sugarcane.			(0)	Du		
	(1)				(2)	Bihar		
	(3)	Maharashtr	ra 		(4)	Tamil Nadu		
124.		राज्या	च्या कि	नारवर्ती प्रदेशात ईश	गान्य मानस्	पून वाऱ्यापासून पा	ऊस मिळत	गे.
	(1)	गोवा	(2)	पंजाब	(3)	तामिळ नाडू	(4)	महाराष्ट्र
	The wind		ons of	' st	ate recei	ive rain from t	the North	h-west Monsoon
	(1)	Goa	(2)	Punjab	(3)	Tamil Nadu	(4)	Maharashtra
125.	. अरबी समुद्राच्या किनाऱ्यालगतच्या सखोल भागास असे म्हणतात.							
	(1)	वलाटी	(2)	खलाटी	(3)	खाडी	(4)	बेढ
	The	low-land are	ea of c	oastal Arabian	Sea is k	nown as		
	(1)	Valati	(2)	Khalati	(3)	Estuary	(4)	Island
26.		ष्ट्र पठारावरील आहे.	ग्रामीण	भागातील दृश्य ब	दलण्यासाट	ी प्रामुख्याने		व्यवसाय कारणीभूत
	(1)	कुक्कुटपालन	(2)	दुग्ध व्यवसाय	(3)	मासेमारी	(4)	शिकार
		activ	ity is	mainly responsi	ble to ch	ange the rural	scenario	of Maharashtra
	plat	eau.						
	(1)	Poultry	(2)	Dairy	(3)	Fishery	(4)	Hunting
27.		ष्ट्राच्या आहे.		जिल्हयामध्ये संत न	ामदेवांचे ज	ान्मगाव 'नरसी' हे	धार्मिक प	र्यटन स्थळ आकर्षण
	(1)	नांदेड	(2)	परभणी	(3)	हिंगोली	(4)	लातूर
				of Saint Namde			most att	ractive religious
	(1)	Nanded	(2)			Hingoli		T

Λ	
23.	

100	11.371				o}-			1.00
128.						या		24
	(1)	नाशिक	(2)	नागपूर	(3)	परभणी	(4)	अहमदनगर
	The	area under	wheat	cultivation	n is largest i	n	_ district o	f Maharashtra.
	(1)	Nasik	(2)	Nagpur	(3)	Parbhani	(4)	Ahmednagar
129.	''अस	तांभा'' हे पर्वत	शिखर	महाराष्ट्राच्या _		जिल्हयामध्ये अ	ाहे.	
	(1)	_	(2)		(3)	_	(4)	सातारा
	The	mountain p	eak "A	stamba" is	located in _	(district of M	laharashtra.
	(1)	Nashik				Nandurbar		
130.	महार	ष्ट्रातील पहिली	सहकारी	सूत गिरणी		येथे उभारली.		
		येवला	(2)	•,		माधवनगर	(4)	इचलकरंजी
	The	first co-ope	rative o	cotton texti	le mill of M	aharashtra v	was set up	at
	(1)	Yeola	(2)	Kalyan	(3)	Madhavna	gar (4)	Ichalkaranji
131.	194′	7 पासून भारता	त कोणत्य	या दरात वेगाः	ने घट होत आ	 हे ?		
	(1)	जन्म दर			(2)	मृत्यु दर		
	(3)	प्रजनन दर			(4)	वरीलपैकी नाह	ही	
	Whi	ch rate has	been r	apidly decl	ining in Ind	ia, since 194	7 ?	
	(1)	Birth rate			(2)	Mortality r	rate	
	(3)	Fertility ra	ıte		(4)	None of the	e above	
132.	कोण	त्या बेकारीमध्ये	हंगामी व	बेकारी आणि	छुप्या बेकारीचा	समावेश होतो	?	
	(1)	ग्रामीण बेकारी	Ī		(2)	शहरी बेकारी		
	(3)	उघड बेकारी			(4)	वरीलपैकी ना	ही	
		ch unemplo uised unemp	•	_	s the exist	ence of sea	isonal uner	nployment and
	(1)	Rural uner	nploym	ent.	(2)	Urban une	mployment	
	(3)	Open unen	nploym	ent	(4)	None of th	e above	

133. आर्थिक विकास म्हणजे वास्तव राष्ट्रीय उत्पत्रातीळ									N.	
134. समाजवादी अर्थव्यवस्थेत उत्पादन लक्ष्ये कोण निर्धारीत करते ? (1) केंद्रसरकार (2) राज्यसरकार (3) खाजगी क्षेत्र (4) वित्त आयोग Who determines the targets of production in Socialist economy? (1) Central Government (2) State Government (3) Private sector (4) Finance Commission 135. व्यापार आणि वाणिज्य अर्थव्यवस्थेच्या कोणत्या क्षेत्राऱ्या अंतर्गत येतात ? (1) प्राथमिक (2) द्वितीयक (3) तृतीयक (4) वरील सर्व Trade and commerce comes under which sector of the economy? (1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गृतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनर्यत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade	A					25			den	/
134. समाजवादी अर्थव्यवस्थेत उत्पादन लक्ष्ये कोण निर्धारीत करते ? (1) केंद्रसरकार (2) राज्यसरकार (3) खाजगी क्षेत्र (4) वित्त आयोग Who determines the targets of production in Socialist economy? (1) Central Government (2) State Government (3) Private sector (4) Finance Commission 135. व्यापार आणि वाणिज्य अर्थव्यवस्थेच्या कोणत्या क्षेत्राऱ्या अंतर्गत येतात ? (1) प्राथमिक (2) द्वितीयक (3) तृतीयक (4) वरील सर्व Trade and commerce comes under which sector of the economy? (1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गृतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनर्यत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade	133.	आर्थि	क विकास म्हण्ड	ने वास	तव राष्ट्रीय उत्पन्नात	ोळ	होय		10	01
134. समाजवादी अर्थव्यवस्थेत उत्पादन लक्ष्ये कोण निर्धारीत करते ? (1) केंद्रसरकार (2) राज्यसरकार (3) खाजगी क्षेत्र (4) वित्त आयोग Who determines the targets of production in Socialist economy? (1) Central Government (2) State Government (3) Private sector (4) Finance Commission 135. व्यापार आणि वाणिज्य अर्थव्यवस्थेच्या कोणत्या क्षेत्राऱ्या अंतर्गत येतात ? (1) प्राथमिक (2) द्वितीयक (3) तृतीयक (4) वरील सर्व Trade and commerce comes under which sector of the economy? (1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गृतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनर्यत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade	100.							(4)	वरील सर्व	3/2
134. समाजवादी अर्थव्यवस्थेत उत्पादन लक्ष्ये कोण निर्धारीत करते ? (1) केंद्रसरकार (2) राज्यसरकार (3) खाजगी क्षेत्र (4) वित्त आयोग Who determines the targets of production in Socialist economy? (1) Central Government (2) State Government (3) Private sector (4) Finance Commission 135. व्यापार आणि वाणिज्य अर्थव्यवस्थेच्या कोणत्या क्षेत्राऱ्या अंतर्गत येतात ? (1) प्राथमिक (2) द्वितीयक (3) तृतीयक (4) वरील सर्व Trade and commerce comes under which sector of the economy? (1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गृतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनर्यत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade		\						ncome.		
134. समाजवादी अर्थव्यवस्थेत उत्पादन लक्ष्ये कोण निर्धारीत करते ? (1) केंद्रसरकार (2) राज्यसरकार (3) खाजगी क्षेत्र (4) वित्त आयोग Who determines the targets of production in Socialist economy? (1) Central Government (2) State Government (3) Private sector (4) Finance Commission 135. व्यापार आणि वाणिज्य अर्थव्यवस्थेच्या कोणत्या क्षेत्राऱ्या अंतर्गत येतात ? (1) प्राथमिक (2) द्वितीयक (3) तृतीयक (4) वरील सर्व Trade and commerce comes under which sector of the economy? (1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गृतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनर्यत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade								(4)	All above	
(3) खाजगी क्षेत्र (4) वित्त आयोग Who determines the targets of production in Socialist economy? (1) Central Government (2) State Government (3) Private sector (4) Finance Commission 135. व्यापार आणि वाणिज्य अर्थव्यवस्थेच्या कोणत्या क्षेत्राऱ्या अंतर्गत येतात ? (1) प्राथमिक (2) द्वितीयक (3) तृतीयक (4) वरील सर्व Trade and commerce comes under which sector of the economy? (1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गुतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिक्षीकरण (3) उदारीकरण (4) सामाजिकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनयंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) दिशर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade	134.	समाज	नवादी अर्थव्यवस्थे	ोत उत	पादन लक्ष्ये कोण	 निर्धारीत क	 रते ?		M-4	_
Who determines the targets of production in Socialist economy? (1) Central Government (2) State Government (3) Private sector (4) Finance Commission 135. व्यापार आणि वाणिज्य अर्थव्यवस्थेच्या कोणत्या क्षेत्राऱ्या अंतर्गत येतात ? (1) प्राथमिक (2) द्वितीयक (3) तृतीयक (4) वरील सर्व Trade and commerce comes under which sector of the economy? (1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गृतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण (3) उदारीकरण (4) सामाजिकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनयंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) दिशर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade		(1)	केंद्रसरकार			(2)	राज्यसरकार			
(1) Central Government (2) State Government (3) Private sector (4) Finance Commission 135. व्यापार आणि वाणिज्य अर्थव्यवस्थेच्या कोणत्या क्षेत्राऱ्या अंतर्गत येतात ? (1) प्राथमिक (2) द्वितीयक (3) तृतीयक (4) वरील सर्व Trade and commerce comes under which sector of the economy? (1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्मृतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण (3) उदारीकरण (4) सामाजिकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनयंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade		(3)	खाजगी क्षेत्र			(4)	वित्त आयोग			
(3) Private sector (4) Finance Commission 135. व्यापार आणि वाणिज्य अर्थव्यवस्थेच्या कोणत्या क्षेत्राऱ्या अंतर्गत येतात ? (1) प्राथमिक (2) द्वितीयक (3) तृतीयक (4) वरील सर्व		Who	determines	the t	argets of produ	ction in	Socialist econo	my?		
135. व्यापार आणि वाणिज्य अर्थव्यवस्थेच्या कोणत्या क्षेत्राऱ्या अंतर्गत येतात ? (1) प्राथमिक (2) द्वितीयक (3) तृतीयक (4) वरील सर्व Trade and commerce comes under which sector of the economy? (1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गृतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण (3) उदारीकरण (4) सामाजिकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनयंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade		(1)	Central Gov	ernm	ent	(2)	State Govern	ment		
(1) प्राथमिक (2) द्वितीयक (3) तृतीयक (4) वरील सर्व Trade and commerce comes under which sector of the economy? (1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गृतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनयंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade		(3)	Private sect	or		(4)	Finance Com	mission		
Trade and commerce comes under which sector of the economy? (1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गुतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिसंत्रंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade	135.	व्यापा	 र आणि वाणिज्य	य अर्थ	व्यवस्थेच्या कोणत्य	 । क्षेत्राऱ्या	अंतर्गत येतात ?			-
(1) Primary (2) Secondary (3) Tertiary (4) All above 136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गुतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण What is the term for disinvestment of public sector ? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतियंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control ? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country ? (1) Internal trade (2) Foreign trade		(1)	प्राथमिक	(2)	द्वितीयक	(3)	तृतीयक	(4)	वरील सर्व	
136. सार्वजनिक क्षेत्राच्या निर्गुतवणुकीला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) खाजगीकरण (2) जागतिकीकरण (3) उदारीकरण (4) सामाजिकरण What is the term for disinvestment of public sector ? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतनियंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control ? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country ? (1) Internal trade (2) Foreign trade										
(1) खाजगीकरण (2) जागितकीकरण (3) उदारीकरण (4) सामाजिकरण What is the term for disinvestment of public sector ? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनयंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control ? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country ? (1) Internal trade (2) Foreign trade		(1)	Primary	(2)	Secondary	(3)	Tertiary	(4)	All above	
(1) खाजगीकरण (2) जागितकीकरण (3) उदारीकरण (4) सामाजिकरण What is the term for disinvestment of public sector ? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनयंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control ? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country ? (1) Internal trade (2) Foreign trade	136.	सार्वज	 तिक क्षेत्राच्या नि	गीतवण	गकीला कोणती संज	ना वापरली	जाते ?			-
(3) उदारीकरण (4) सामाजिकरण What is the term for disinvestment of public sector? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनयंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade	2001			.3	3					
What is the term for disinvestment of public sector ? (1) Privatisation (2) Globalisation (3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनयंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control ? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country ? (1) Internal trade (2) Foreign trade		_/	उदारीकरण			` ,	सामाजिकरण			
(3) Liberalisation (4) Socialisation 137. पतिनयंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control ? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country ? (1) Internal trade (2) Foreign trade		Wha	at is the term	for	disinvestment o	of public	sector ?			
137. पतिनयंत्रणाचा अधिकार कोणाला आहे ? (1) रिझर्व बँक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control ? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country ? (1) Internal trade (2) Foreign trade		(1)	Privatisation	n		(2)	Globalisation			
(1) रिझर्व बॅंक (2) केंद्र सरकार (3) राज्य सरकार (4) स्टेट बॅंक Who has the right of credit control ? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country ? (1) Internal trade (2) Foreign trade		(3)	Liberalisation	on		(4)	Socialisation			
(3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade	137.	पतनि	 यंत्रणाचा अधिका	र कोण	 गाला आ हे ?					_
(3) राज्य सरकार (4) स्टेट बँक Who has the right of credit control? (1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade		(1)	रिझर्व बँक			(2)	केंद्र सरकार			,
(1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country ? (1) Internal trade (2) Foreign trade		(3)				(4)	स्टेट बँक			
(1) Reserve Bank (2) Central Government (3) State Government (4) State Bank 138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country ? (1) Internal trade (2) Foreign trade		Who	has the righ	nt of	credit control ?					
138. देशाच्या सीमेबाहेर होणाऱ्या व्यापाराला कोणती संज्ञा वापरली जाते ? (1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country ? (1) Internal trade (2) Foreign trade			_				Central Gove	rnment		
(1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade		(3)	State Gover	nmer	nt	(4)	State Bank			
(1) अंतर्गत व्यापार (2) विदेशी व्यापार (3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade	138.	देशाच	त्र्या सीमेबाहेर हो।	णाऱ्या	— व्यापाराला कोणती	संजा वाप				_
(3) वाणिज्य (4) सेवा What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade						•				
What is the term to trade beyond the boundaries of the country? (1) Internal trade (2) Foreign trade		, ,				` ′				
(1) Internal trade (2) Foreign trade				to to	rade beyond th	. ,		intry ?		
					20,0114 011			•		
		(3)	Commerce			(4)	Service			

KLIVI	•	20	170								
139.	खालीलपैकी कोणता उपक्रमद्वितीयक क्षेत्राच्या	अंतर्गत येत	न नाही ? बांधकाम बँकिंग व विमा								
	(1) कारखानदारी	(2)	बांधकाम								
	(3) खाणकाम (कोळ्सा, पेट्रोलियम) (4) बॅंकिंग व विमा										
	Which of the following activities does not comes under Secondary sector?										
	(1) Manufacturing	(2)	Construction								
	(3) Mining (Coal, Petroleum)	(4)	Banking and Insurance								
140.	1980 मध्ये किती बँकांचे राष्ट्रीयकरण करण्या	ात आले ?									
	(1) 6 (2) 14	(3)	8 (4) 5								
	How many commercial banks were										
	(1) 6 (2) 14	(3)	8 (4) 5								
141.		य विधानस	भेत मांडता येत नाही ?								
	(1) राज्यपाल	(2)	मुख्यमंत्री								
	(3) उपमुख्यमंत्री	(4)	अर्थमंत्री								
	Without whose permission finance Assembly?	e bill	cannot be introduced in Legislative								
	(1) Governor	(2)	Chief Minister								
	(3) Deputy Chief Minister	(4)	Finance Minister								
142.	घटक राज्याच्या महाधिवक्त्याची नेमणूक		कडून होते.								
	(1) राष्ट्रपती	(2)	राज्यपाल								
	(3) मुख्यमंत्री	(4)	कायदामंत्री								
	Advocate General of State is appoin	nted by									
	(1) President	(2)	Governor								
	(3) Chief Minister	(4)	Law Minister								
143.	2008 चा 'बेस्ट ऑफ बुकर' हा अत्यंत आला ?	मानाचा पुर	रस्कार कुठल्या भारतीय वंशाच्या लेखकास देण्यात								
	(1) विक्रम सेठ	(2)	सलमान रश्दी								
	(3) व्ही.एस. नायपॉल	(4)									
	•	eived the	prestigious 'Best of Booker' Award of								
	(1) Vikram Seth	(2)	Salman Rushdie								
	(3) V.S. Naipaul	(4)	Amitav Ghosh								

							,		2	
									T	30
Α					27				?	CAK
144.	घटक	राज्यासाठी द्वि	एगुही वि	धमं डळ असा	वे की नसावे	याबाबत अं	तीम निर्णय क्	नोण घेत	ते ?	
	(1)	राज्यपाल	ū) मुख्यमंत्र	गे			
	(3)	संसद			(4)	कायदाम	i त्री			
	Who	takes the	final de	ecision wh	ether there	shall be	a bicamera	al legi	slature or	not?
	(1)	Governor			(2)		Minister			
	(3)	Parliamen	t		(4)	Law I	Minister —			
145.	ग्रामप	चायतीची निव	डणूक ल	ढवणारा उमेर	दवाराचे वय _		_ वर्षे पुर्ण अ	गसले प	गहिजे.	
	(1)	25	(2)	30	(3)	21		(4)	18	
		O			ing the elect	ion of a	Village Cou	ncil ((Grampanc	hayat)
		uld be at lea				0.1		(4)	10	
	(1)		(2)		(3)) 21		(4)	18	
146.	राज्य	घटनेनुसार विध	गनपरिषदे [.]	वी सदस्य सं	ख्या कमितकर्म	किती अ	सावी ?			
	(1)	52	(2)	60	(3)			(4)	78	
		at should batitution?	oe the	minimum	strength o	of Legisl	ative Cour	ncil a	ccording	to the
	(1)	52	(2)	60	(3)) 40		(4)	78	
						\				
147.					शोध कोणत्या र	•	ભા <i>!</i>	(4)	=1	
		यू.एस.ए.	(2)	भारत Chandrow	(3)		00117000 1100		चीन	
		U.S.A.	-	onandraya India	an-2 traced (3)		_		China	
				Illula	(5)) Itussi		———		
148.	प्रसिद	द्व अभिनेते आ	भिताभ ब	च्चन यांना व	को णत्या विद्यापी	ठाने डी.र्ल	ट. पदवी दित	ली ?		
	(1)	दिल्ली विद्या	ਪੀ ठ		(2)) राजस्था	न विद्यापीठ			
	(3)	पुणे विद्यापीट	3		(4)) मुंबई f	वेद्यापीठ			
		· ·		rded D.Li	t. Degree to	•		abh B	achchan '	?
	(1)	Delhi Uni			(2)		than Unive			
	(3)	Pune Univ	-		(4)		bai Univers			
						, wuill		y		

								Se	
							•	.6	/ %
KLM					28				THE A
149.	'सामु! केली		न्माची'	पाहणी करण	ग्यासाठी के	ोणाच्य	ग अध्यक्ष ते खाली भ	ारत सर	हितासिounnt.
	(1)	जीवराज मेहता				(2)	हिरालाल मेहता		
	(3)	बलवंतराय मेहता				(4)	हरीकृष्ण मेहता		
		er whose chai		-			ment of India ap nme ?	point	a committee to
	(1)	Jivaraj Mehta	a			(2)	Hiralal Mehta		
	(3)	Balwantrai M	lehta		ı	(4)	Harikrishna Mel	hta	
150.	''कड	वा सच'' या प्रसि	द्ध पुर	तकाचे लेखव	 ककोण ?				
		मनोहर जोशी	J			(2)	शरद पाटील		
	(3)	नरेंद्र मोदी				(4)	लालु प्रसाद यादव		
	Who	is the author	of th	ne famous	book "K	adwa	a Sach"?		
	(1)	Manohar Josh				(2)	Sharad Patil		
	(3)	Narendra Mo	di		_	(4)	Lalu Prasad Yad	lav	
151.	ग्रामपं	चायतीचे अंदाजपत्र	क तय	गर करण्याचे	काम		करतो.		
	(1)	सरपंच				(2)	ग्रामसभा		
	(3)	ग्रामसेवक				(4)	ग्रामपंचायत		
	The	Budget of Gra	mpa	nchyat is	prepared	by			
	(1)	Sarpanch				(2)	Gramsabha		
	(3)	Gramsevak				(4)	Grampanchayat		
152.	राज्या	च्या सर्व कायदेविष	ययक ।	बाबीसाठी राज	ज्यपालाचा		हा कायदेशीर	सल्ला	गार असतो.
	(1)	लोकपाल				(2)	महालेखा परीक्षक		
	(3)	महाधिवक्ता				(4)	उच्च न्यायालयाचे मु	ख्य न्या	याधीश
		is the	lega	advisor o	f the Go	vern	or for all legal m	atters	of the State.
	(1)	Lokpal				(2)	Auditor General		
	(3)	Advocate Gen	eral			(4)	Chief Justice of	High	Court
153.	भारत	सरकारने रशियन	वर्ष र	केव्हा साजरे	केले ?				
	(1)	2006	(2)	2007		(3)	2008	(4)	2009
	Whe	en did the Indi	an G	overnmen	t observe	e Ru	ssian Year ?		
	(1)	2006	(2)	2007		(3)	2008	(4)	2009

								2
								ade
Α					29			illa Parishad ?
154.	जिल्हा प	रिषदेतीळ सद	स्यांची	किमान आणि व	न्माल संख्या	किती असले	ने ?	•
	(1) 50	0 ते 75			(2)	60 ते 80		
	(3) 68	5 ते 75			(4)	50 ते 70		
	What i	s the mini	num	and maximum	n strengtl	h of the m	embers of Zi	illa Parishad ?
		0 to 75			(2)	60 to 80		
	(3) 6	5 to 75			(4)	50 to 70		
155.	प्रशासना आहे.	च्या सोयीच्या	दृष्टीने	महाराष्ट्र राज्याची		प्रशासकीर	य विभागांत विभ	गणी करण्यात आर्ल
	(1) 6		(2)	5	(3)	7	(4)	8
	Mahar	ashtra stat	e is c	divided into _		administ	rative divisio	ons.
	(1) 6				(3)			8
156	भारतामध	ये कोणत्या पर	रे पात-	न चीनने आक्रामव	र दालचाली	— यक्त केल्या	आहेत २	
130.		य काणस्या त्रः गश्मीर	વસાહૃ	יייין אוויי אוויייין ו		मेझोरम मे	3116(1 :	
	` '	ारमार गालँड			, ,	मज्ञारम अरुणाचल	पटेश	
	/		dian	territory has	` ,			ovement?
	_	ashmir	iuiaii	territory mas	(2)	Mizoram		ovement:
		agaland					al Pradesh	
157.	महाराष्ट्रात दर्जा अ	—————— त जिल्हाधिकान् तेरिक्त जिल्हा	याला न्याया	त्याच्या कार्यात म धिशाचा असतो.	दत करण्यास	 ਾਤੀ	ची नेमणृ	्क केली जाते. त्याच
	(1) ব্	पजिल्हाधिकारी			(2)	अपर जिल्ह	गधिकारी	
	(3) নি	ावासी उपजिल्ह	गुधिका	री	(4)	मुख्य कार्यव	कारी अधिकारी	
				is appointus of Addition				Collector, and he
	(1) D	eputy Colle	ector		(2)	Additiona	al Collector	
	(3) R	esidential l	Depu	ty Collector	(4)	Chief Ex	ecutive Offic	er
158.	भारतात	 आंतरराष्ट्रीय स	गंघट नेत	नर्फे विश्व सामाजि	 क दिन केव	हा साजरा के	 ज्ला ?	
	(1) 26	0 फेब्रुवारी 20	08		(2)	24 फेब्रुवारी	2008	
		5 फेब्रुवारी 20				12 फेब्रुवारी		
		_		ons Organisat		J		India ?
	(1) 20) February	2008	}	(2)	24 Febru	ary 2008	
	(3) 18	5 February	2008	3	(4)	12 Febru	ary 2008	

					S	
					Se	A ' पाठ श्री लंका
KLM		3	0			TO A
159.	1987 साली भारताने _	यादेशात शां	तना प्रस्था	पित करण्यासाठी 'ः	शांतीसेना	у час Тилу
	(1) नेपाळ	(2) बांगलादेश	(3)	भूतान	(4)	श्री लंका
	In 1987 India sent	'Shanti-sena' to rest	ore peac	e in		
	(1) Nepal	(2) Bangladesh	(3) I	Bhutan	(4)	Sri Lanka
160.	मुंबई उच्च न्यायालयाती	ळ न्यायाधिशांची संख्या _		 आहे.		
	•	(2) 47			(4)	45
		rt consists of				
	(1) 61	(2) 47	(3) 5	54 	(4)	45
161.	'भारत-श्री लंका' यांधार्त	ोल ऐतिहासिक करार कोण	ात्यासालीझ	गला ?		
	(1) 1988	(2) 1987	(3)	1986	(4)	1989
		orical treaty between				
	(1) 1988	(2) 1987	(3)	1986	(4)	1989
162.	2008 च्या राष्ट्रकुल युव	त्रिजीडा स्पर्धा	येथे अ	ायोजित करण्यात <u>अ</u>	भाल्या.	
		(2) दिल्ली				बंगलोर
	-	uth Games 2008, wei	re held a	at	ı	
	(1) Pune	(2) Delhi	(3) I	Mumbai	(4)	Bangalore
163.	भारताला आशियान क्षेत्री	य कोरमचे सभासत्व		मध्ये बहाल करण्य	गत आर् <u>व</u>	 ने.
	(1) 1967	(2) 1990	(3)	1992	(4)	1996
		e membership of Asia				·
	(1) 1967	(2) 1990	(3) 1	1992 ———————	(4)	1996
164.	(1) गांडगे महाराज ग्र(2) निर्मल ग्राम अभि(3) समर्थ भारत अभि		णत्या योज	ानेचे घोषवाकय आं	हे ?	
		sperity' is the slogan	of	. a schei	me of t	the Government
	of Maharashtra.	aperity to the brogue		, & 2		
		aj Gramswachchata A	Abhiyan			
	(2) Nirmal Gram	_	·			
	(3) Samarth Bha	-				
		ndhi Tantamukta Ga	vmohim			

Α

				2
				THE
A			31	एकशेदोन पंधरा es.
165.	सार्क	मध्ये सदस्य राष्ट्रे आहेत.		
	(1)	सात	(2)	एकशेदोन
	(3)	सव्वीस	(4)	पंधरा
	SAA	ARC consists of memb	oer stat	es.
	(1)	seven	(2)	one hundred and two
	(3)	twenty six	(4)	fifteen
166.	जिल्ह	ा परिषदेच्या समाजकल्याण समितीचे पदसि	द्ध सचिव	कोण असतात ?
	(1)	जिल्हा परिषद अध्यक्ष	(2)	जिल्हा परिषद उपाध्यक्ष
	(3)	मुख्य कार्यकारी अधिकारी	(4)	समाज कल्याण अधिकारी
	Who	o is the Ex-officio Secretary of the	Social '	Welfare Committee of Zilla Parishad?
	(1)	Chairman of Zilla Parishad	(2)	Deputy Chairman of Zilla Parishad
	(3)	Chief Executive Officer	(4)	Social Welfare Officer
167.	सन		सादर व	
	(1)	28 फेब्रुवारी 2009	(2)	31 मार्च 2009
	(3)	16 जुलै 2009	(4)	26 फेब्रुवारी 2009
	Whe	en was the Budget of 2008 - 2009	introdu	ced in the Parliament ?
	(1)	28 th February 2009	(2)	31 st March 2009
	(3)	16 th July 2009	(4)	26 th February 2009
168.	महार	ाष्ट्र शासनाने राज्यातील सर्वच गर्भवती महि	लांसाठी _	ही योजना लागू केली आहे.
	(1)	संजीवनी योजना	(2)	मातृत्व अनुदान योजना
	(3)	बालसंगोपन योजना	(4)	कुटूंब कल्याण योजना
	(1)	-		a for pregnant women in the state.
	(1) (3)	Sanjeevani Yojana Balsangopan Yojana	(2) (4)	Matritva Anudan Yojana Kutumb Kallyan Yojana
	(3)	naisankohan tolana	(4)	Kutumb Kallyan Yojana
169.		गी-लाहोर बस सेवा केव्हा सुढ झाले ?		
	(1)	11 ऑक्टोंबर 1998	(2)	11 ऑक्टोंबर 1999
	(3)	20 फेब्रुवारी 1998	(4)	20 फेब्रुवारी 1999
		en was Delhi-Lahore bus service in		
	(1)	11 October 1998	(2)	11 October 1999
	(3)	20 February 1998	(4)	20 February 1999

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

			5
KLM		32	58 वर्ष (4) 65 वर्ष udge ? 58 years (4) 65 years
			188
170.	उच्च न्यायालयाच्या न्यायधीशाचे निवृत्तीचे वय		50 m
	(1) 60 বৰ্ষ (2) 62 বৰ্ষ What is the retirement ago of High ((3)	58 वर्ष (4) 65 वर्ष
	What is the retirement age of High (1) 60 years (2) 62 years		58 years (4) 65 years
 171.	मिडळवेट गटात जागतिक क्रमवारीत अव्वल स	थान प्राप्त	करणारा पहिल भारतीय बॉक्सर ?
	(1) विजेंदर सिंग	(2)	दिनेश कुमार
	(3) अखिल कुमार	(4)	जितेंदर कुमार
	Name the Indian Boxer who stood fire	rst in Wo	orld Middleweight ranking.
	(1) Vijender Singh	(2)	Dinesh Kumar
	(3) Akhil Kumar	(4)	Jitender Kumar
172.	भारत-पाकिस्तान संबंध सुधारण्यासाठी केंद्र-बाह्	य वर्तुळ तं	गेऽगा कोणी सांगितला ?
	(1) अटल बिहारी वाजपेयी	(2)	पी.व्ही. नरसिंहा राव
	(3) नटवर सिंह	(4)	इंद्रकुमार गुजराल
	Who is the founder of the core-peripherelations?	hery prin	nciple for the improvement in Indo-Pak
	(1) Atal Bihari Vajpayee	(2)	P.V. Narsimha Rav
	(3) Natwar Singh	(4)	Indrakumar Gujral
173.	भारताचे मुख्य निवडणूक आयुकत्त कोण आहेत	r ?	
	(1) एम.एस. गिल	(2)	जे.एम. लिंगडोह
	(3) टी.एन. शेषन	(4)	नवीन चावला
	Who is the Chief Election Commission	ner of In	ndia ?
	(1) M.S. Gill	(2)	J.M. Lyngdoh
	(3) T.N. Seshan	(4)	Navin Chavala
174.	1991 मध्ये पी. व्ही. नरसिंहा राव शासनाने ३	 गंतरराष्ट्रीय	संबंधां बाबत धोरण राबविले.
	(1) लूक इस्ट	(2)	लूक वेस्ट
	(3) लूक नॉर्थ	(4)	लूक पास्ट
	In 1991 the P.V. Narsimha Rao governmentional relations.	nment in	nplemented the policy of for
	(1) Look East	(2)	Look West
	(3) Look North	(4)	Look Past
	C) HOUR TIVIUI	(•)	

SKUIDENHBOUNKY.COM 175. केंद्रीयग्रामविकास मंत्रालयाच्या वनीते महाराष्ट्र राज्याला सतत तिसऱ्या वर्षी खालील कोणत्या योजनेकराती प्रथम पुरस्कार प्राप्त झाला.

- (1) निर्मल ग्राम योजना
- संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियान (2)
- तंटाम्क गांव मोहीम (3)
- घरकुल योजना **(4)**

For which of the following schemes did Maharashtra receive first prize for three consecutive years from the Central Rural Development Ministry?

- Nirmal Gram Yojana (1)
- (2)Sant Gadgebaba Gram Swachchata Abhiyan
- Tantamukta Gaon Mohim (3)
- Gharkul Yojana (4)

176. ज्या गुन्ह्याच्या घटनास्थळी विद्युत पुरवठा उपलब्ध नाही, अशा ठिकाणी अंगुली मुद्रा घेण्यासाठी खालीलपैकी कोणते यंत्र वापरले जाते. ?

ओमनी-1000 (1)

पॉली-रे (2)

ओमनी-100 (3)

(4) सिल्व्हर-रे

Which of the following machines is used for lifting finger-prints, from scene of crime, where electric supply is not available?

(1)Omni-1000 (2)Poly-ray

Omni-100 (3)

(4)Silver-ray

177. अंगुली मुद्राबाबत खालील पैकी कोणते विधान चुक आहे ?

- अंगुली मुद्रा व्यक्तितः (Individual) असतात (1)
- अंगुली मुद्रा चिरस्थायी (Persistent) असतात (2)
- एकाच व्यक्तिच्या दोन बोटांच्या अंगुली मुद्रा एक सारख्या असतात (3)
- व्यक्तिच्या मृत्यूनंतर प्रेत कुजेपर्यंत त्याच्या अंगुली मुद्रात फरक पडत नाही

Which of the following is false in connection with finger-printing?

- (1)Finger-prints are individual
- (2)Finger-prints are persistent
- Prints of two different fingers of the same person are identical (3)
- Finger-prints of an individual after death till decomposition of body do not change

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

KLM		34	ŀ	·	TO A			
178.	पायाच	वे ठसे घेप्याच्या प्रक्रियेमध्ये खालीलपैकी कोण	ता पद	ार्थ वापरण्यात येतो ?	TOOUNTY.C.			
	(1)	प्लास्टीक वॅक्स	(2)	प्लास्टर ऑफ पॅरिस	2			
	(3)	ग्लास प्लास्टर	(4)	प्लास्टीक बैग्ज				
	Whi	ch of the following materials is used	in th	ne process of lifting fo				
	(1)	Plastic wax	(2)	Plaster of Paris				
	(3)	Glass plaster	(4)	Plastic bags				
 179.	अंगर्ल		ारोपीने	बोटांचे ठसे घेण्यास अडथ	 गळा केल्यास			
	(1)	त्यास प्रथम वर्ग न्याय दंडाधिकाऱ्यापुढे हजर						
	(2)	त्यास जिल्हा दंडाधिकाऱ्यापुढे हजर करावे						
	(3)	कोणत्याही गुन्हेगारास अंगुली मुद्रा देण्यासाठी	ो सक्ती	करना येत नाही.				
	(4)	त्याच्यावर बळाचा वापर करुन बोटाचे उसे	घेण्याच	ा पोलीसांना अधिकार आहे				
	If ar	accused who has committed an offe	ence l	iable for taking finger	r-prints refuses to			
	give	finger-prints then						
	(1) He should be produced before JMFC 1 st class							
	(2) He should be produced before District Magistrate							
	(3)	No criminal can be forced to give fi	nger-	prints				
	(4)	Police can use force to take his fing	ger-pr	ints				
180.		ग्रा पोलीस ठाण्याचे हद्दीत घडलेत्या गुन्हया	ची मा	हिती कोणत्या प्रकारे गुन्हे	कार्यप्रणाली केंद्राकडे			
		तोब पाठविल्या आते ?						
	` '	'इ' फॉर्म द्वारे						
	. ,	पोलीस अधिक्षकांच्या 'डी' स्टेटमेंट द्वारे						
	(3)	'सेव्हन इंटीग्रेटेड फॉर्म' द्वारे						
	(4)	वरीष्ठांना पाठवायचे 'स्पेशल रिपोर्ट' द्वारे						
		is the information about the commi	ssion	of a crime in the juris	sdiction of a Police			
		ion communicated to M.O.B. ?						
	(1)	By 'E' form	3: _4_: .	.1				
	(2)	By 'D' statement of the S.P. of the o	alst r ic	i.				
	(3)	By 'Seven Integrated Forms'	.:	er				
	(4)	By 'Special Report' to be sent to sen	110F 0					
181.	अनैस	र्गिक मृत्यूच्या प्रमुख कारणांपैकी खालील कोप	गते का	रण नाही ?				
	(1)	एडस (2) खन	(3)	अपघात (4	l) आत्महत्या			

(3) Accident

(4) Suicide

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

(1) AIDS

Which is not a cause of death in unnatural death? (2) Murder

	_				
		35			Stille
J	मक स्थितीत कोणत्य		स्थितीत रहातो		
(1) पावसात	_	(2)	उन्हात — – — -		
(3) कठीण जमी		(4)	मऊ व जाड ए tivolv better	~~+-;~ ∘ य उ रेह्रमाग	
(1) Rainfall	rcumstances is bo	dy odour rela (2)	Heat	retained :	
(3) Hard Surf	face	(4)	Soft and Th	ick surface	е
सी.सी.आय.एस. हे	दृशाचे संक्षिप्त स्वरू	प आहे			
(1) क्राईम क्रिमी	नल आयडेन्टीफिकेशन	सिस्टीम			
(2) क्राईम क्रिमी	नल इन्फर्मेशन सिस्टीम	1			
(3) क्राईम क्रिमी	नल इन्व्हेस्टिगेशन सिर	स्टीम			
	न इन्फर्मेशन सिस्टीम				
•	previated form of				
	minal Identificati	on System			
	minal Information	-			
	minal Investigation	-			
	ntrol Information	-			
(4) Crime Con		System			
परीक्षक, वादग्रस्त	दस्तऐवज, भारत सरव	जर यांचे कार्याल ^र	य कोठे आहे ?		
(1) नवी दिल्ली	(2) सिमला	(3)	कलकत्ता	(4)	चेन्नई
Where is the of	ffice of Examiner	of Questioned	l Documents,	Govt. of I	India ?
(1) New Delh		(3)	Calcutta		Chennai
	व्या कोणत्या जातीचा	महाराष्ट्र पोलीसांच	_	समावेश नाही	i ?
(1) डॉबरमॅन		(2)	लॅब्रॅडोर		
(3) जर्मन शेपर्ड		(4)	बुल टेरिअर		
Which breed of	the dog is not in	cluded in dog	unit of Mah	arashtra F	Police ?
(1) Doberman		(2)	Labrador		
(3) German S	hanhard	(4)	Bull Terrier		

Student Bounty.com 186. आय.टी. ॲक्ट 2000 खालील गुन्ह्याच्या तपासाचे अधिकार कोणत्या दर्ज्याच्या पोलीस अधिका

- पोलीस निरीक्षक (1)
- पोलीस उप-अधिक्षक/सहायक आयुक्त (2)
- पोलीस अधिक्षक/पोलीस उप-आयुक्त
- पोलीस उप-महानिरीक्षक (4)

Under the IT Act 2000, what is the rank of an officer empowered to conduct investigation?

- Police Inspector
- Dy. Supdt. of Police/Asst. Commissioner of Police
- Supdt. of Police/Dy. Commissioner of Police
- Dy. Inspector General of Police

187. IMEI Number ही संज्ञा खालीलपैकी कोणत्या साधनाशी संबंधीत आहे ?

संगणक (1)

लॅपटॉप (2)

(3) टी.व्ही. (4) मोबाईल फोन

With which device is the concept of IMEI number related?

(1) Computer Laptop

(3)T.V.

Moblie phone **(4**)

188. हॅकींग म्हणजे काय ?

- एखाद्या संगणकाला 'पेन ड्राइव्ह' जोड्न त्यातील माहिती चोरणे
- 'ब्लुट्थ' चा वापर करुन संगणकातील माहिती चोरणे (2)
- एखाद्या संगणकातील 'हार्ड-डिस्क' चोरुन त्यामधील माहिती चोरणे (3)
- 'इटरनेट'च्या माध्यमात्न एखाद्या संगणकाशी अनधिकृत संपर्क जोड्न त्यातील माहिती चोरणे What is meant by 'Hacking'?
- Stealing information from a computer by attaching a pen-drive (1)
- Stealing information from a computer by using 'Blue-Tooth' device (2)
- Stealing information by stealing the 'Hard-disk' of a computer
- Stealing information by unauthorisedly linking through 'Internet' media

				SE
			07	आधारे शाबीत करता येतो ? कॅश व्हॅल्यू बाईट व्हॅल्यू oroved by
Α			37	13
189.	इलेक	ट्रॉनिक पुराव्याचा अस्सलपणा खा <mark>ली</mark> लपै		आधारे शाबीत करता येतो ?
		हॅश व्हॅल्यू		कॅश व्हॅल्यू
	(3)	स्टार व्हॅल्यू		बाईट व्हॅल्यू
		originality of electronic evidence		oroved by Cash value
	(1) (3)	Hash value Star value	(2) (4)	Byte value
	(0)			
190.	'सॉफ	टवेअर पायरेसी' संबंधीत गुन्हा खालीलं	मैकी कोणत्या	कायदा/नियमानुसार दाखल केल्या जातो ?
	(1)	'सॉफ्टवेअर पायरेसी' प्रोटेक्शन ॲक्ट		
	(2)	भारतीय संगणक संरक्षण कायदा		
	(3)	कॉपीराइट ॲक्ट		
	(4)	'सायबर क्राइम' ॲक्ट		
	Und	ler which law/act is an offence of	of 'Softwar	e Piracy' registered ?
	(1)	'Software Piracy' Protection Ac		
	(2)	Indian Computer Protection A	ct	
	(3)	Copyright Act		
	(4)	Cyber Crime Act		
91.	तांबे, जातो	पोटैशियम, स्ट्रानिशयम इ-धातुचे क्षारा	वा समावेश र	शोभेच्या दारूत (पायरोटेक्स) केला
	(1)	विविध रंगछटा मिळविण्यासाठी	(2)	आवाजाची तीव्रता कमी उरण्यासाठी
	(3)	आव्हाजाची तीव्रता वाढविण्यासाठी	(4)	सुरिक्षतेतसाठी
	Cop	per, Potassium, Strontium m	etallic sa	lts are added to pyrotechniques to
	(1)	Get various colours	(2)	Decrease sound intensity
	(3)	Increase sound intensity	(4)	Safety
192.	डिटो	नेटरचा उपयोग साठी के	—— ला जातो.	
	(1)			डी.एन.ए. तपासणीसाठी
	(3)	रक्त तपासणीसाठी		औषधे बनविण्यासाठी
	Dete	onator is used in		
	(1)	Making of bomb	(2)	DNA testing

KLM 38 193. स्फोटकाच्या उत्पादनाच्यावेळी टॅगन्ट समावेशाच्या प्रणालीचा उपयोग होतो. (1) स्फोटकाचा स्मोत, घटक इ. माहीती मिळण्यास (2) स्फोटामुळे होणार प्रदुषण कमी होते (3) स्फोटकाची संहारक शक्ती वाढविण्यास (4) स्फोटकाची संहारक शक्ती कमी करण्यास Incorporation of taggant during manufacturing of explosives helps	CHIBOUNES.C
(3) स्फोटकाची संहारक शक्ती वाढविण्यास(4) स्फोटकाची संहारक शक्ती कमी करण्यास	SHATE.
(3) स्फोटकाची संहारक शक्ती वाढविण्यास(4) स्फोटकाची संहारक शक्ती कमी करण्यास	13.
(3) स्फोटकाची संहारक शक्ती वाढविण्यास(4) स्फोटकाची संहारक शक्ती कमी करण्यास	
(3) स्फोटकाची संहारक शक्ती वाढविण्यास(4) स्फोटकाची संहारक शक्ती कमी करण्यास	
	`
Incorporation of taggant during manufacturing of explosives helps	
mediportation of baggains during manuactaring of capitosives helps	
(1) To identify source, constituents of explosives	
(2) To decrease pollution after explosion	
(3) To increase destroying power of explosive	
(4) To decrease destroying power of explosive	
194. धारदारशस्त्राने केलेल्या गुन्हयात घटनास्थळावर रक्त तपासणीसाठी कोणते रसायन वापरले	जाते ?
(1) मिथेनॉल (2) ॲसीटोन	
(3) फिनॉलफ्थैलीन (4) सल्फ्युरीक ॲसीड	
Which of the following chemicals is used for the testing of blood in cas	e of a murder
by sharp weapon?	•
(1) Methanol (2) Acetone	
(3) Phenolphthalein (4) Sulphuric acid	
195. प्रशिक्षीत पथक लपविलेला बॉम्ब (हीडन) शोधण्यासाठी उपयोगी असते.	
(1) माकड (मंकी) (2) श्वान (डॉग)	
(3) ससा (रॅबीट) (4) कबुतर (पीजन)	
A trained squad is useful to find hidden explosive (Bomb).	
(1) Monkey (2) Dog	
(3) Rabbit (4) Pigeon	
196. खालीलपैकी कोणत्या अधिकाऱ्यामार्फत 'हुंडाबळी' प्रकरणांची चौकशी केली जाते ?	
(1) पोलीस अधिकारी (2) मुख्य न्यायदंडाधिकारी	
(3) प्रथम श्रेणी न्यायदंडाधिकारी (4) जिल्हा दंडाधिकारी	
Which of the following officers can investigate cases of Dowry Death?	
(1) Police Officer (2) Chief Judicial Magistrat	e
(3) Judicial Magistrate 1 st class (4) District Magistrate	

Α			39	खात्रीचा मार्ग कोणता ? बोटांचे ठसे उंची व वजन	
107	111111	साची ओळख पटवण्याकरिता खाल <u>ी</u>	न्गौरी सम्बर्गान	ज्याचीचा पार्च कोणावा २	
197.	(1)	साया जाळख पटपण्याकारता खाला छायाचित्र	(2)	बोटांचे ठसे	
	(3)	दंत परिक्षण	(4)	उंची व वजन	
			, ,	of identification of a person?	
	(1)	Photograph	(2)	Fingerprints	
	(3)	Dental examination	(4)	Height and weight	
		1 2 6 1	2 4 2	- >>> >	
198.		वैधकीय शवविच्छेदनाचा हेतू खाल	गालपका काय जा	गून घण हा आह ?	
	(1)	मृत्यूचे कारण मृत्यूची वेळ			
		मृत्यूचा वळ मृत्यूची पद्धत			
	(3) (4)	मृत्यूचा पद्धत वरील पैकी सर्व			
		The aim of conducting Medicolegal Post Mortem Examination is to find out			
	. ,	aim of conducting Modicale	gal Poet Mort	em Examination is to find o	
	The	_	gal Post Mort	em Examination is to find o	
	The (1)	The cause of death	gal Post Mort	em Examination is to find o	
	The (1) (2)	The cause of death Time since death	gal Post Mort	em Examination is to find o	
	The (1)	The cause of death	gal Post Mort	em Examination is to find o	
	The (1) (2) (3) (4)	The cause of death Time since death Manner of death All of the above			
199.	The (1) (2) (3) (4)	The cause of death Time since death Manner of death All of the above	कशाचा प्रकार	भाहे ?	
199.	The (1) (2) (3) (4)	The cause of death Time since death Manner of death All of the above कास लावून मृत्यु हा सर्वसाधारणपणे आत्महत्येचा	ो कशाचा प्रकार ३ (2)	भाहे ? अपघाताचा	
199.	The (1) (2) (3) (4) (1) (3)	The cause of death Time since death Manner of death All of the above कास लावून मृत्यु हा सर्वसाधारणपणे आत्महत्येचा खुनाचा	कशाचा प्रकार र (2) (4)	भाहे ?	
199.	The (1) (2) (3) (4) पळप (1) (3) Har	The cause of death Time since death Manner of death All of the above कास लावून मृत्यु हा सर्वसाधारणपणे आत्महत्येचा खुनाचा nging is a common method of	कशाचा प्रकार ३ (2) (4) of committing	भाहे ? अपघाताचा वरील पैकी कोणताही नाही	
199.	The (1) (2) (3) (4) (1) (3) Har (1)	The cause of death Time since death Manner of death All of the above कास लावून मृत्यु हा सर्वसाधारणपणे आत्महत्येचा खुनाचा nging is a common method of	े कशाचा प्रकार ३ (2) (4) of committing (2)	भाहे ? अपघाताचा वरील पैकी कोणताही नाही Accident	
199.	The (1) (2) (3) (4) पळप (1) (3) Har	The cause of death Time since death Manner of death All of the above कास लावून मृत्यु हा सर्वसाधारणपणे आत्महत्येचा खुनाचा nging is a common method of	कशाचा प्रकार ३ (2) (4) of committing	भाहे ? अपघाताचा वरील पैकी कोणताही नाही	
	The (1) (2) (3) (4) (1) (3) Har (1) (3)	The cause of death Time since death Manner of death All of the above कास लावून मृत्यु हा सर्वसाधारणपणे आत्महत्येचा खुनाचा nging is a common method of	कशाचा प्रकार ३ (2) (4) of committing (2) (4)	भाहे ? अपघाताचा वरील पैकी कोणताही नाही Accident	
	The (1) (2) (3) (4) (1) (3) Har (1) (3)	The cause of death Time since death Manner of death All of the above कास लावून मृत्यु हा सर्वसाधारणपणे आत्महत्येचा खुनाचा nging is a common method of Suicide Homicide	कशाचा प्रकार ३ (2) (4) of committing (2) (4)	भाहे ? अपघाताचा वरील पैकी कोणताही नाही Accident	
	The (1) (2) (3) (4) (4) (3) Har (1) (3) सर्वस	The cause of death Time since death Manner of death All of the above मास लावून मृत्यु हा सर्वसाधारणपणे आत्महत्येचा खुनाचा nging is a common method of Suicide Homicide	त कशाचा प्रकार ३ (2) (4) of committing (2) (4) जाणारे विष	आहे ? अपघाताचा वरील पैकी कोणताही नाही Accident None of the above	
	The (1) (2) (3) (4) (4) (3) Har (1) (3) (1) (3)	The cause of death Time since death Manner of death All of the above मास लावून मृत्यु हा सर्वसाधारणपणे आत्महत्येचा खुनाचा nging is a common method of Suicide Homicide गिथळा फॉस्फोरस	कशाचा प्रकार ३ (2) (4) of committing (2) (4) जाणारे विष (2) (4)	आहे ? अपघाताचा वरील पैकी कोणताही नाही Accident None of the above	
	The (1) (2) (3) (4) (4) (3) Har (1) (3) (1) (3)	The cause of death Time since death Manner of death All of the above माधारणपणे आत्महत्येसाठी वापरले विवास पारणपणे आत्महत्येसा विवास पारणपणे आत्महत्येसाठी वापरले विवास पारणपणे आत्महत्येसाठी	कशाचा प्रकार ३ (2) (4) of committing (2) (4) जाणारे विष (2) (4)	आहे ? अपघाताचा वरील पैकी कोणताही नाही Accident None of the above	

सूचना - (पृष्ठ 1 वरुन पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यितिरिक्ते उत्तरपित्रकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मुलतः प्रयत्न केले ?

- (1) स्वामी दयानंद सरस्वती
- (2) ईश्वरचंद विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय

(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र.क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "³" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करुन दाखिवणे आवश्यक आहे.

я.я. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णण्णे छायांकित करुन दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.